

Handläggare
Fredrik Holmgren
Telefon: 08-50814050**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2019-02-07

Ny integrerad förskola inom Årstastråket etapp 3 - Konstgjutarevägen, HSB

Inriktningsärende

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen får i uppdrag att utreda en ny integrerad förskola inom Årstastråket etapp 3, detaljplan Konstgjutaren.

Gunilla Ekstrand
T.f. Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Karin Åberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Årstastråket är ett stadsutvecklingsprojekt som syftar till att förtäta delar av Årsta, Johanneshov och Enskede gård med cirka 3 500 bostäder, parker, förskolor, skola och idrottshall. Inom projekt Konstgjutaren har HSB en markanvisning på bostadsrätter vid Konstgjutarevägen samt krav på sig att bygga fyra avdelningar förskola. Detaljplanen var på samråd under våren 2018 och kommer enligt plan att antas kvartal 1, 2020. Med en produktionstid på 18 månader kan förskoleverksamhet starta i de nya lokalerna under 2022.

Förvaltningen har identifierat några nyckelfrågor som bör beaktas i den kommande planeringen, bland annat gårdens programmering.

Bakgrund

Årstastråket är ett stadsutvecklingsprojekt som syftar till att förtäta delar av Årsta, Johanneshov och Enskede gård med cirka 3500 bostäder, parker, förskolor, skola och idrottshall. Projektet är indelat i tre etapper varav etapp ett är nästan helt utbyggt, etapp 2 är i

slutskedet av planeringen alternativt produktionsfas och etapp tre i detaljplaneringsfas.

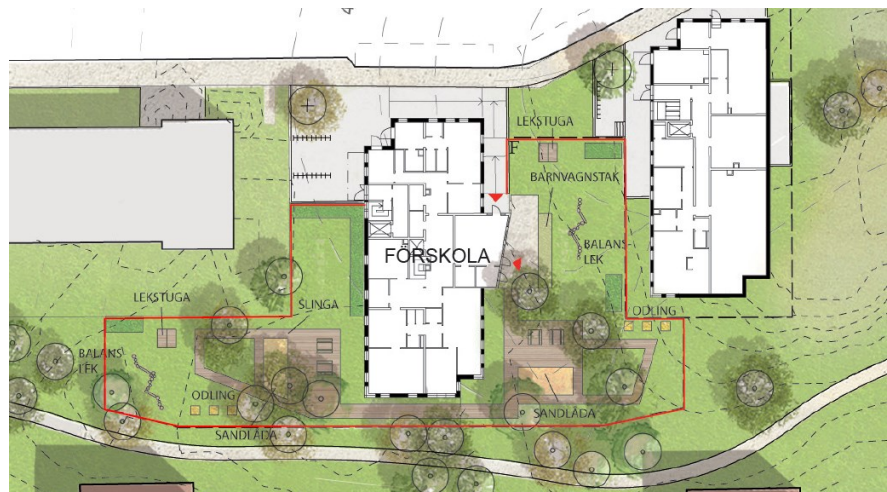
Etapp tre av Årstastråket är avgränsad till platsen kring Bolidenplan på gränsen mellan Årsta och Johanneshov och planeras att bebyggas med 1 650 bostäder, en grundskola F-9 samt idrottshall. Därutöver stärks det gröna med investeringar i Grynkvarnsparken, Steningeparken och Lindeparken. Etapp tre består av fyra detaljplaner; Konstgjutaren, Steningeparken, Allgunnen och Bolidentriangeln.

Förvaltningen bedömer att dessa nya bostäder skapar ett behov av 23 nya avdelningar för förskola.

Ärendet

Inom projekt Konstgjutaren har HSB en markanvisning på bostadsrätter vid Konstgjutarevägen samt krav att bygga fyra avdelningar förskola. Eftersom projektet avser bostadsrätter ska fastighetskontoret förvärva och förvalta förskolelokalerna och därtill kopplat utomhusmiljöer så att stadsdelsförvaltningen kan bedriva barnomsorg.

Detaljplanen var på samråd under våren 2018 och beräknas antas kvartal 1 2020. Med en produktionstid på 18 månader kan förskoleverksamhet starta i de nya lokalerna under 2022.

Figur 1: Illustration av ny förskola på Konstgjutarevägen, källa: HSB.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av lokal- och stadsmiljöenheten på avdelningen för utveckling lokaler och stadsmiljö i samråd med avdelningen för förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har identifierat några nyckelfrågor som bör beaktas i den kommande planeringen. Eftersom planeringen fortfarande är i ett tidigt skede och detaljplanen ej vunnit laga kraft finns risk för revideringar av de skisser som tagits fram så här långt i projektet.

Gården beräknas i nuläget till totalt till 1 080 kvadratmeter vilket innebär 15,0 kvadratmeter per barn. Gården placeras på ömse sidor om en lamell på fyra våningar och ligger i en västlig trädbevuxen slänt. Gården är uppdelad i två större ytor sammanbundna av en smalare passage och måste möbleras och programmeras med stor hänsyn till naturlig topografi. Detta behöver i sig inte innebära något hinder för att skapa en intressant och kreativ lekmiljö med högt lekvärde men särskild hänsyn behöver tas till tillgänglighetsanpassning, överblickbarhet och lekbarhet.

Den naturliga vegetationen med stora fullvuxna träd bör i så hög grad som möjligt bevaras för att skapa en intressant utemiljö samt bidra med solskydd, naturliga lekmaterial och ekologisk läsbarhet. Eftersom gården är uppdelad i två mindre delar behövs även särskilda insatser göras för att skapa längre stråk för möjlighet att leka snabba lekar som tar stora ytor i anspråk. Det vore även önskvärt att skapa en passage mellan gården och parkstråket nedanför.

Förvaltningen vill slutligen lyfta att det inom området kommer att byggas fem förskolor med små gårdar om cirka 1 000 kvadrat/styck. Detta kommer att ställa höga krav på att alternativa friytor i området kring Bolidenplan och förvaltningen bedömer att trycket i och med detta kommer att öka på Bildhuggarparken, Grynkvärnsparcken, Steningeparken och Lindeparken. Detta i kombination med de nya bostäder som byggs i området gör att slitaget på dessa grönytor ökar och därmed måste skötseln intensifieras vilket medför ökande kostnader för stadsdelen. De grönkompensationsåtgärder som ska utföras ska göras i samarbete med stadsdelen.

Jämställdhet

Förvaltningen bedömer att det ut ett jämställdhetsperspektiv finns fördelar med lekutrustning vars användning inte är helt förutbestämd. Det är även önskvärt att flickor och pojkar inte

behöver konkurrera om lekutrustning då det riskerar att marginalisera vissa individer eller grupper.

Tillgänglighet

Förvaltningen anser att en viss andel av lekutrustningen bör vara helt tillgänglig men även då helt integrerad med resterande lekutrustning så att inte grupperingar i leken behöver uppstå. Förvaltningen vill även poängtera förekomst av såväl fysiska som kognitiva och mentala funktionsvariationer som bör tas med i beaktande vid anpassning av gården.

Barnperspektiv

Förvaltningen vill lyfta vikten av att barn görs delaktiga i planeringsprocessen främst med avseende på lekvärde i förskolans olika miljöer. Ur ett barnperspektiv är det alltid önskvärt att maximera lekbarhet så att de fysiska miljöerna blir stimulerande och bjuder in till lek. Förvaltningen anser att det i kommande planeringsprocess kan vara en fördel om barn, alternativt tjänstepersoner som arbetar nära barn eller har särskild kompetens kring barns utveckling, görs delaktiga.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för den föreslagna integrerade förskolan vid Konstgjutarevägen inom Årstastråkets tredje bebyggelseetapp.